

Csavarozott kapcsolatok méretezési elvei

A csavarozott kötések osztályai:

Nyírt csavarok:

- A nem feszített
- B feszített használhatósági határállapotban nem feszített teherbírasi határállapotban
- C feszített

Húzott csavarok:

- D nem feszített
- E feszített

Ha egy csavar egyszerre húzott és nyírt , akkor két osztálya van (AD, BE, CE)

A csavar és a furat:

Négyféle csavarlyuk típus:

- Normál csavarlyuk
- Túlméretes csavarlyuk
- Rövid hasíték lyuk
- Hosszú hasíték lyuk

Mindig normál csavarlyuk alkalmazását feltételezzük.

- A lyukhézag (a furatméret és a furatba kerülő csavar szárátmérője közötti különbség) a csavar átmérőjétől függ.

M12-M14	—————→	1 mm
M16-M24	—————→	2 mm
≥M27	—————→	3 mm

Csavarminőségek:

(4.6), (4.8), 5.6, (5.8), (6.6), (6.8), 8.8, 10.9, (12.9)

pl: **5.6**

Első szám:

f_{ub} =a csavar szakítószilárdságának karakterisztikus értéke (5.6 csavar esetén $f_{ub}=500\text{N/mm}^2$)

Második szám:

a csavar folyáshatárának karakterisztikus értéke (f_{yb})

a szakítószilárdsághoz viszonyítva (5.6 csavar esetén $f_{yb}=0.6 \cdot f_{ub}=300\text{N/mm}^2$)

Csavarkép:

$d=$ a csavarszár átmérője

$d_0=$ a csavarlyuk átmérője

$e_1=$ a szélső csavarlyuk tengelyének távolsága az elem végétől az erőátadás irányába (végtávolság)

$e_2=$ a szélső csavarlyuk tengelyének a távolsága az elem végétől, az erőátadás irányára merőlegesen (széltávolság)

$p_1=$ a csavarlyukak tengelyének egymástól mért távolsága az erőátadás irányában (osztásköz)

$p_2=$ a csavarlyukak tengelyének egymástól mért távolsága az erőátadás irányára merőlegesen (osztásköz)

Minimális távolságok:

$$e_1=1.2 \cdot d_0 \quad e_2=1.2 \cdot d_0 \quad p_1=2.2 \cdot d_0 \quad p_2=2.4 \cdot d_0$$

Szokásos kapcsolatok esetén viszonylag kedvező ellenállás értékeket kapunk, amennyiben az alábbi minimális csavartávolság értékeket alkalmazzuk:

$$e_1=2 \cdot d_0 \quad e_2=1.5 \cdot d_0 \quad p_1=p_2=3 \cdot d_0$$

- minimális határok betartása:

- a csavar teherbírását leíró képletek érvényességéhez szükséges

- maximális határok betartása:

- a kapcsolt lemezek egymástól való elválása
- az ebből eredő korróziós veszély
- nyomott lemezekben a lemezhorpadás megakadályozása miatt